



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

3. Quis impetrare Rescriptum possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

4. In omni autem rescripto S. Pontificis hæc clausula, *Si ita est, Si preces veritate nitantur*, semper subintelligitur, *c. Ex parte 2. c. Olim 25. h. e.* licet rescripta principis sæcularis de iure civili non valeant, nisi expresse eam clausulam insertam habeant, *l. fin. Cod. de diversis rescriptis*. Diligenter itaque cavendum, ne obreptitiè vel subreptitiè aliquid impetretur.

5. Tamen si autem obreptio & subreptio sæpè confundantur, & pro iisdem capiantur: communiter tamen ita distingui solent, quod obreptio committatur exprimitendo falsum; subreptio verum tacendo, *juxta notata per Innoc. in c. Cum dilecti 22. h. e.* Cæterum qui subreptionem obijcit, eam probare debet: et verò qui falsum narravit, incumbit probatio illius quod pro vero suggestit. *Wamel. cons. 7. n. 2. ubi alios citat.* Si igitur dolo seu malitiosè aut scienter impetrans, falsum in suo libello allegaverit, vel verum taceat, rescriptum gratiæ seu ad beneficium est ipso iure nullum, *c. Ad aures 2. c. Super litteris 20. h. e.* Sin per errorem aut simplicitatem id fecerit, prout in dubio fecisse præsumitur, tunc distinguere solent. Nam si falsum narratum aut verum tacitum sit tale, quod, etiam si totum negotium ex veritate Pontifici fuisset narratum, is nihilominus verisimiliter confessurus & rescripturus fuisset, saltem in forma communi, valet Rescriptum, ad hoc, ut Judex delegatus causam definiat: non quidem secundum formam rescripti, sed secundum ordinem iuris, *d. c. Super litteris, c. Ex insinuatione 37. eod. tit.* Si verò tale sit, quod ex veritate negotio exposito, Pontifex verisimiliter non fuisset rescripturus, puta quia Canones dari verant quod petitur, non valet Rescriptum, *d. c. Super litteris.* At Rescripta ad lites, per falsi suggestionem aut veri suppressionem obtenta, aut etiam sine huiusmodi fraude, dummodo S. Pontifex aliàs veritate expressa & falsitate suppressa non fuisset rescripturus, valent quidem ipso iure, sed ope exceptionis coram Judice delegato resselluntur, *d. c. Super litteris.* Ratio diversitatis est, quia rescripta gratiæ sunt ambitiosa, *c. Quamvis De præb. in 6.* non itera rescripta ad lites.

6. Debet igitur in rescriptis fieri mentio de omni eo, quod movere potest Pontificem ad rescribendum, vel non rescribendum, vel etiam non tam facilè. Quod Garzias *De Beneficiis*

p. 8. cap. 3. asserit generaliter obtinere in Rescriptis ad lites: in Rescriptis verò ad beneficia seu gratiæ intelligit de ijs, de quibus in iure vel de stylo curiæ cautum est, ut exprimentur; eo argumento, quod collatio facta criminoso, modo crimen non sit tale, quod inhabilitatem inducat, valida sit; quam tamen verisimiliter Pontifex non fecisset, si crimen novisset. Etsi autem Rescriptum subreptitium tribuat jurisdictionem tamen statim obreptione & subreptione opposita, processus si quis fiat, est nullius momenti, *cap. Ex tenore 6. c. Ad audientiam, 31. h. e. Maccarrar. lib. 1. Var. resolut. 8. n. 2. & 3.*

Illud etiam observandum, Rescriptorum Pontificorum alia per viam Brevis, alia per viam Cognitionis, alia per viam Rescripti specialiter nuncupati, concedi. Insuperque Cisterciensis habere privilegium, ne possint conveniri per rescriptum Papæ, nisi in eo fiat mentio de eorum Ordine, *c. Cum ordinem 6. h. e.*

§. III.

Quis impetrare Rescriptum possit.

1. Impetrare potest non prohibitus.
 2. Qui prohibeantur.
 3. Rescriptum ad lites sine speciali mandato impetrari non potest.
 4. Rescriptum gratia potest.
1. Impetrare potest, quicumque non prohibetur, *c. 1. eod. in 6.* sive sit actor, sive reus, *c. Cæcorum 2. c. Ad hæc 10. & alius h. e.* licet sit filius familias, quia non reperitur prohibitus, Nec obstat, quod sine consensu patris non possit agere: quia impetrare rescriptum non est agere. Quin etiam Monachus, licet sit mundo mortuus, *can. Placuit xvi. q. 1. & servus Dei* non liceat frequentare lites, *c. 2. inf. De postulando*: tamen rescriptum impetrare potest, in quantum illi convenire & subservire valet, *Rebuffus in d. Tract. De Rescriptis. n. 3.*

2. Impetrare verò non potest: Primo excommunicatus, *c. 1. eod. in 6.* & ab eo impetratum rescriptum super alio, quam excommunicationis vel appellationis articulo, est ipso iure nullum, sicut & id, quod inde secutum est, Privat enim excommunicatio communionem hominum, inducitque inhabilitatem ad beneficia, ad electionem, præsentationem, *de quo inf. Tit. 6.* item ad agendum, *cap. 1. eod. in 6.* Secundo servatus nisi de domini vindicanda nec agat, *l. 1. Cod. de precibus*

precibus imp. offeren. III. Falsus aut revocatus procurator, *c. Ex parte 33 h. t.* IV. Hæreticus, *l. 2. c. de summa Trinitate Gloss. in c. Super litteris h. t.* Laicus pro se impetrare litteras gratiæ non potest, cum sit incapax beneficiorum, *c. Ex litteris 6. inf. de transact. c. 2. & ibi DD. inf. de instit.* Ideoque mandata vel nominationes ab eo impetratæ non valent. Rebuff. in *Tract. Nomina. q. 9.* Justitiæ verò impetrare potest, ut patet ex *tit. inf. De officio delegati. c. Nonnulli 28. §. fin. h. t.* Hostien. in *Summa h. t. §. Quis impetrare* Rebuff. in *Prax. Benef. Tit. Differentia inter rescripta gratiæ & justitiæ.*

3. Sic nec litteras ad hres impetrare licet, sine speciali mandato; & taliter impetrans tamquam falsarius punitur, *c. ex parte Decani. 33. d. c. Nonnulli in sine. & ibi dem. Gloss. h. t.* ubi dicit, tale rescriptum esse annullandum per exceptionem, quia, parte non contradicente valeret: sicut & si impetretur à coniuncta persona, carnali scilicet, non etiam spirituali tantum conjunctione, *Gloss. in c. cum M. de consuet. ubi vide Felin. nu. 11.* In Fraeicia tamen passim sine mandato impetrari talia rescripta tradit, Rebuff. in *Tract. concordat. in V. Speciale vers. Vigessimus sextus*, ubi restatur de consuetudine.

4. At verò rescriptum gratiosum potest sine mādato impetrari, *c. Ex ore. ubi Abbas inf. De his qua sunt à maiore parte capituli. Gloss. in d. c. Nonnulli §. sunt. & alij. c. Quam sit & ibi Gloss. in V. peccare de elect. in 6. Panor. in c. Ad aures 8. post Gloss. in sine h. t. ut v. g. beneficiorum, privilegiorum, immunitatum. De stylo tamen & praxi Romanæ Curia nullum exigi mandatum ad impetrandum rescriptum, si ve gratiæ si ve justitiæ, tradit & rationem reddit Gon zal. ad Regul. VIII. *Cancel. Gloss. 63. n. 16 & seq.* Ubicumque autem prohibetur quis impetrare rescriptum, si impetret non valet: si ve prohibetur ratione personæ suæ, ut excommunicatus, hæreticus, si ve ob turpitudinem causæ finalis ut in nuptijs ex rescripto petitis; si ve quia res impetrata sit à lege prohibita, veluti ut quis duas mulieres obtineat,*

§. IV.

Contra quem & super quibus Rescriptum impetrari possit?

1. Impetrari potest contra quemlibet.
2. Etiam non citatum.
3. Super causis quibuslibet.

1. Impetrari potest contra quemlibet, si ve Clericum si ve Laicum, si ve majorem si ve minorem modò, is, contra quem impetratur, subdit jurisdictioni concedentis, Hostien. *hoc tit. §. contra quem.* Si tamen minores & viliores personæ in rescripto exprimantur, non intelliguntur majores & digniores; nec super majoribus & gravioribus negotijs audiuntur, qui de minoribus dumtaxat mentionem fecerunt, etiam si ad sit clausula, *Et quidem alij. & res alia. c. Sedes. eod.* Impetrari etiam potest contra impetrare prohibitum, veluti contra excommunicatum, nec ex malitia sua lucrum & commodum referat, *c. intel. lectus inf. de judicijs.*

2. Citatio veto ejus, contra quem impetratur, ad impetrationem non requiritur, sed bene in rescripti approbatione, si approbationem seu interminationem; ut vocant, requirat. Rebuffus *d. loco n. 42.*

3. Impetrari autem potest super omnibus, tam spiritualibus quam profanis, *c. 2. & per tot. h. t.* tā corporalibus, quam incorporalibus. *Quarelam 24. inf. de electione. c. dispendia h. t. in 6.* super Ecclesijs & beneficijs, *c. 2. & alij. h. t.* sic tamen ut Papa & Ecclesiastici viri super spiritualibus, sæculares verò super temporalibus rebus, & in quibus casibus Judices sæculares de spiritualibus cognoscunt; ut in possessorio, rescripta concedant Rebuffus *d. loco n. 66.* Casus vero, super quibus prohibetur à jure rescriptum impetrari, videantur apud Luc. de Penna in *l. unie. Cod. de pistor. lib. 11.*

§. V.

E pluribus Rescriptis impetratis, quodnam sit præferendum?

1. Qualiter posterius Rescriptum præferatur priori.
2. Speciale posterius derogat priori generali.
3. Generale posterius non tollit primum speciale.
4. Cur per posterius revocetur prius.

1. Si duo diversi ad unum idemque beneficium Rescriptum impetrent; vel etiam ad unam eandemque litem diversa Rescripta ad diversos Judices posterius priori præferatur, si modo prioris mentionem faciat: aliàs valebit prius, & posterius subreptitium habebitur. nec obtinebit alterius roboris firmitatem, *c. Ceterum h. t.* Nisi primum fuerit impetratum communi